

krajina Poznanj 1300 analfabeta. U Virtemberskoj je najveći broj pretplatnika novine, a jedan litar rakije dolazi na godinu na jednu osobu. Poznanjska nasuprot ima najmanji broj pretplatnika na novine, a na glavu dolazi 35 litara rakije na godinu.

„Napredak“.

Duševna kultura na Kavkazu.

Po raznih virih in lastnem opazovanju sestavlja Ljudevit Stiasny.

(Dalje.)

Muzej sem obiskal z nekim Poljakom, s katerim sva se seznanila v vlaku, peljaje se iz Batuma v Tiflis. Ko stopiva s Poljakom v zoologični oddelek, odskoči zadnji ves prestrašen. Pri vratih je bil namreč nabasan tiger, ki ravno s tace pobija neko žival. Bil je izborno narejen, kakor da bi bil živ, posebno ker so tla in stena predstavljala lenkoransko pokrajino, kjer se še dandanes dobi tiger. — Stari napisi so bili latinski, nekateri pa tudi ruski ali celo nemški, ker je bil direktor dr. Rade Nemec. Novejši so vendar ruski ali pa tudi latinski.

Takisto zanimiv je etnografični oddelek. Mnogoštevilne skupine prirodne velikosti nam kažejo narodne noše vseh v Kavkazu živčih rodov, med tem ko nam lesena miniaturna poslopja predočujejo njihove hiše in orodja. Njihovo vsakdanje življenje in zabave nam pa zopet kažejo razne skupine, n. pr. Gruzinci plešejo lezginko itd.

Prijatelj prirode, starinar, lajik in strokovnjak — vsak se vrača zadovoljen iz muzeja. Tu so velikolepne galerije slik z velikimi freskami, n. p. vklenjeni Prometej, Noe, sadeč vinsko trto, prihod Argonavtov, Jazon in Medeja, skupina Amazonk itd., torej scene iz kavkaškega življenja. Tudi nekatere dekorativne skupine so izdelane izborno (osobito močvirje v lenkoranskem okraju).

Obiskovalcev ta dan v muzeju ni bilo veliko. Med drugimi so bile tudi 4 Američanke, namreč tri gospice z guvernantom. V Ameriki je namreč običajno, da mlade gospice iz boljših krogov dovršijo svoje izobrazovanje s popotovanjem v Evropo. Nekatere pri tem pridejo celo v Kavkaz. Ker niso znale brati cirilice, a sluge v muzeju niso razumeli ne angleški ne francoski, sem jim raztolmačil jaz nekatere skupine. Guvernanta je namreč bila menda Nemka, ker je govorila gladko nemščino, a druge Američanke so komaj nemško razumele.

Za tem muzejem je zelo zanimiv tudi vojno-zgodovinski, v katerem so zbrane razne trofeje, podobe itd. iz kavkaških vojn, ki pa za občinstvo ni odprt. Najbolj zanimiva je reliefna karta vsega kavkaškega gorovja. Muzej je pokrit s steklom, a na fasadi, ki je okrašena z vojnimi orodjem, so na 10 metalnih ploščah zapisani z zlatimi črkami največji vojni uspehi.

Razen teh dveh muzejev je tu še muzej in zavod za svilorejo. V zavodu so praktični in teoretični tečaji za narodne učitelje, zato se pa tudi že pečajo s svilorejo na Kavkazu v 1500 krajih. Razen tega se pečajo na tem zavodu tudi z bučelarstvom, ribarstvom i. dr.

V Tiflisu je tudi državno gledališče, ki je bilo dokončano l. 1896., ker je staro l. 1894. pogorelo. Sežidano je v mavritanskem slogu ter prekosi vsa druga ruska gleda-

lišča razen odeskega. V njem goje opero in dramo. Razen tega gledališča je drugo gledališče zemeljske banke, ki goji dramo in opereto. Predstave so v prvem samo v ruskem, a v drugem časih tudi v gruzinskem ali v armenskem jeziku. Poleti so gledališča zaprta, a predstave se vrše v nekaterih vrtovih. Tudi je tu cirkus.

Kakor v drugih mestih je tudi tu klubno življenje zelo razvito. V klubih prirejajo pozimi gledališke predstave, koncerte in druge zabave. Naročeni so na mnogo časopisov ter imajo bogate knjižnice.

Nekaj posebnega je v Tiflisu tudi botaniški vrt, ki ima čez 3000 rastlin.

V izobrazbo služijo mestu tri moške in tri ženske gimnazije, dve realki, učiteljski institut, kadetski zavod, 2 plemiška zavoda, šola za zemljemerce in uradnike železnic, 2 višja dekliška zavoda, zdravniška šola, dve semenišči, godbena, risarska, poljedelska šola, zavod za slepe, šola tifiškega društva učiteljic, nekoliko meščanskih, zasebnih začernih šol itd.

(Dalje.)

Uradni razpisi učiteljskih služeb.

Št. 328

Kranjsko.

o. šol. sv. Na enorazrednici v Bukovju je stalno, oziroma začasno popolniti mesto učitelja-voditelja. Prosnje je vlagati senkaj do dne 28. mal. travna 1900.

C. kr. okrajni šolski svet v Postojni, dne 28. sušca 1900.

Laschan, s. r.

Listnica uredništva:

Na Gorisko: Hvala lepa na sotrudstvu in prijaznosti, vendar doposlanih nam dveh dopisov zaradi tesnega prostora ne moremo priobčiti, ker se je o isti stvari pisalo v našem listu že v predzadnji številki, deloma pa citate to danes v članku „Tajna kvalifikacija“. — V Istro: Vašega dopisa zaradi tega nismo priobčili, ker ne odgovarja duhu časa. — G. J. K. v Št. V.: Prihodnjič! — G. — I: Kakor vidite, smo že precej uporabili; prosimo Vas, le marljivo nadaljujte; prav ponosni smo na Vas. Za omenjeni „Listek“ se Vam priporočamo. Številke dotičnih časopisov Vam bomo preskrbeli. — Vsem somišljenikom želimo veselo „Alelujo“ ter jih prosimo, da vztrajajo pri delu za našo sveto stvar v prid našemu stanu in v prid našemu narodu.

Listnica upravnštva:

Reklamacije nam prihajajo čim pogosteje. Nam je ta stvar nerazumljiva. V upravnštvu smo vestni in natančni do skrajnih mej, vendar vse nič ne pomaga. Da izgubimo z dvakratnim pošiljanjem lista mnogo časa in da imamo tudi več nepotrebnih izdatkov, to je ob sebi umljivo. Ne moremo si drugega misliti, nego da nam kdo liste zaplenja. Kako bi se moglo sicer zgoditi, da niso dobili naši naročniki 6. štev. „Uč. Tov.“ na pošti v Velikih Lasičah, Ribnici, Št. Vidu nad Ljubljano in Tržiču? Ni izključeno, da se izgubi ali zameče posamezna številka, a neumljivo nam je, da ni dobil lista v zgoraj imenovanih krajih niti en naročnik! Opozarjamo slavno pošto upravo na to nerednost — da ne rabimo drugega izraza — in pravimo, da nam niti od daleka ne prihaja na um, da bi se godile našim listom take komedije! Posebno veliko reklamacij nam dobaja s Štajerskega, kjer nemara tudi nepoklicane roke segajo po liberalnem „Učiteljskem Tovaršu“. Kakor čujemo, ima tudi „Zvonček“ upravnik cele kupe reklamacij, in ni jih najmanj iz krajev, ki smo jih imenovali. Pozvedeli smo, da bo napravilo vodstvo „Zaveze“ potrebne korake, da se stvari pride do dna — to se reče — zlu do korena in da se ne razburjajo po nepotrebnem duhovi in nas ne sili k dvakratnemu pošiljanju in k dvojni poštarini. Prešlo nam je že vse potrpljenje!

„Učiteljski Tovarš“ izhaja 1., 10. in 20. dne vsakega meseca ter stoji vse leto 8 K, pol leta 4 K, četrt leta 2 K. Spisi naj se blagovolijo pošiljati samo pod naslovom: Uredništvo „Učiteljskega Tovarša“ v Ljubljani. Naročnino pa prejema g. Francišek Črnogoj, nadučitelj v Ljubljani Barje). — Vse pošiljatve naj se pošiljajo franko. — Oznanila in poslanice se računajo za stran 30 K, pol strani 16 K, $\frac{1}{2}$ strani 10 K, $\frac{1}{4}$ strani 8 K, $\frac{1}{8}$ strani 4 K; manjši inserti po 20 h petit-vrsta. Večkratno objavljenje po dogovoru. Priloge poleg poštne še 6 K.

Izdajatelj in odgovorni urednik Jožef Pance. — Last in založba „Zaveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev“.

Tiska Miličeva tiskarnica v Ljubljani.